

vort Samfunds Udvikling maa stille. Det, vi maatte ønske, forekommer mig at være, at der snarligt maatte være i Vente et Ministerium, som bedre end det nærværende eller et andet, som gik til den modsatte Iderlighed, maatte være istand til at bringe den saa haardt savnede Samarbeiden tilbage. (Berg: Mellem-partiet!). Det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgfreds siger: „En Mellemting“. Jeg vil i saa Henseende svare med et Ja. Thi kan et Ministerium, der staar mellem de stridende Parter, ikke bringe Forsoning og Samarbeiden tilfede, saa er det min Overbevisning, — om jeg skal gjentage det — at et Ministerium, der stiller sig bestemt enten paa Folkethingets eller paa Landstingets Standpunkt, endnu mindre formaar det. Dette er en Overbevisning, som jeg, i alt Fald hidtil, ikke har kunnet komme bort fra, og som jeg ogsaa tror ret vel lader sig forsvare. Naar man nu ikke vil tage i Betænkning at anvende det alleryderste Middel til Opnaaelse af sit Formaal, som Forsætningen hjemler, nemlig at negte Finantsloven, naar den kommer til at foreligge, da er det et Skridt af en saadan Beskaffenhed, at det ikke nogeninde har været gjort her i Danmark. (Fjor d: Ingen Steder), og min ærede Nabo tilhøire siger: ingen Steder; det veed jeg nu ikke, men i saa Fald have vi vist endmere Marsag til at betænke os to Gange paa et saadant Skridt. Jeg for mit Vedkommende kan ikke være med til at paatage mig det Ansvar, som er forbundet med at forkaſte Finantsloven for Diebliffet. Jeg deler den Betragtning, som i sidste Samling blev udtalt — jeg tror af den ærede Folkethingmand for Hølstebro (S. Madſen) — at det, at forkaſte Finantsloven, er at flaa ind paa en Vej, om hvilken man ikke veed, hvor den vil føre hen. Jeg tror at det ærede Medlem endvidere sagde, at hvis vi — det vil sige Folkethinget — gik foran med Exemplet denne Gang, kunde det hælde, at Landstinget kunde gjøre Gjengjæld en anden Gang, paa Liden og under Omstændigheder, hvor Folkethinget og den folkelige Sag kunde finde det høist ubeleiligt. Det forekommer mig, at Høstgerne af en Forkastelse kunde i mange Maader blive uberegnelige, og det er umuligt at se, hvad det Hele kunde føre til. Jeg frygter for, at det ærede Medlem for Ribe Amts 4de Valgfreds (Zermansen) havde Ret, da han ifjor, i det han talte for Finantslovens Vedtagelse, udtalte den Mening, at en Forkastelse vilde skade Folket, Friheden og ikke mindst Folkethinget selv. Jeg for mit Vedkommende vil ikke være med til at flibe det Vaaben, om hvilket det, maaske ikke med Urette, er blevet sagt, at det var et tveægget Sværd, der muligvis kunde saare den, der brugte det. At der kunde indtraffe Liden og Forhold, hvor t. Ex. en despotisk Regjering gjorde Forsøg paa Forsatningsbrud eller lignende, og hvor man kunde føle sig forpligtet til at gjøre

Brug af sin ganske vist lovlige Magt, det er en anden Sag, som ikke ligger for her. Da jeg nu betragter den forelagte Beslutning saaledes, at det at stemme for den i hvert Fald medfører en moralsk Forpligtelse til at stemme imod Finantsloven, Noget, for hvilket jeg som sagt ikke vil være med til at dele Ansvar, saa følger ogsaa og navnlig deraf, at jeg ikke kan stemme for Beslutningen, og jeg skal da tillade mig at stemme imod den.

Zermansen: Der foreligger tilvisse ikke nogen stor Opfordring til at tage Ordet i denne Sag, hvis Udfald synes forud at være givet. Det er trykkende og det synes mig ikke at være noget godt Tegns eller varsele noget Godt, naar man som i Dag skal gaa til Forhandlingerne her med den Høielse, at disse Forhandlinger, at Ordet, om det end kommer albrig saa varmt fra Hjertet, ikke egentlig vil faae nogen Magt over Udfaldet. Jeg skal under saadanne Omstændigheder ogsaa indskrænke mig til ganske kort at antyde min Stilling til den foreliggende Afstemning og til den Afstemning over Finantsloven, som maa blive en nødvendig Følge deraf. De ærede Forslagsstillere have jo ikke gjort det muligt at stemme for denne Beslutning for Anden end for dem, som i Foraaret stemte for Adressen, idet Beslutningen jo udsiger og man gjentager Adressens Ord og Indhold helt og udelst, saa at man altsaa ved at stemme for denne Beslutning maa vedkjende sig Adressen baade i dens Oprindelse og dens Indhold. Denne Adresse fremkom jo som bekendt paa en noget anden Maade, end Adresser til Hs. Majestæt i de fleste Tilfælde pleie at fremkomme paa her i Thinget, idet de forskjellige Grupper jo dog tidligere gerne have søgt at komme overens med hinanden om at komme til en fælles Overensstemmelse med Hensyn til en saadan Udtalelse til Hs. Majestæt Kongen. Adressen forelaa for os som en Flertalsudtalelse, som Mindretallene havde en meget liden eller ingen Udsigt til at kunne faae ændret og derfor lod Forsøget fare. Dersom Adressen i Foraaret havde indskrænket sig til at paapege den sørgelige Kjendsgjerning, at der var en beklagelig Uoverensstemmelse imellem Regjeringen og Flertallet i dette Thing, som gjorde, at Forhandlingerne til dels maatte blive ufrugtbare eller i alt Fald mindre frugtbare, end ønskeligt var, og til dertil at sige det Ønske, at Hans Majestæt vilde søge at raade Bod paa denne Ulempe ved at omgive sig med andre Raadgivere, saa vilde tilvisse mange flere have sluttet sig til den, især naar man tillige havde valgt et mere hensigtsmæssigt Tidspunkt for dens Fremkomst. Denne Adresse stemte jeg imod, fordi den indeholdt Ting, som jeg ikke med Sandhed kunde sige Ja til. Den indeholdt for det Første en Selvdom over Flertallets Færd, som det var min Overbevisning, at Tidens ubestikkelige Dom ikke vilde bekræfte, og for det Andet paataltde